

Пропозиції
Державної податкової служби України
до проекту Закону України „Про внесення змін до Податкового кодексу
України щодо заходів з детінізації обігу товарів і послуг”,
внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами
України Підласою Роксоланою, Дубінським Олександром, Діденко Юлією,

реєстраційний номер 2338 від 29.10.2019

перше читання

1. Проект Закону України „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів з детінізації обігу товарів і послуг” (далі – законопроект) Державною податковою службою України не підтримується.

2. Законопроектом пропонується внести зміни до статей 291 та 293 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) з метою встановлення для суб’єктів господарювання, які обрали спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, такі граничні обсяги доходу:

для першої групи – до 1 млн грн (на сьогодні – до 300 тис. гривень);

для другої групи – до 5 млн грн (на сьогодні – до 1,5 млн гривень);

для третьої групи – до 10 млн грн (на сьогодні – до 5 млн гривень).

Чинні вимоги до груп платників єдиного податку створюють сприятливі умови для ведення господарської діяльності фізичними особами – підприємцями залежно від видів діяльності, обсягів отримуваних доходів.

Результати декларування фізичними особами – підприємцями платниками єдиного податку доходів, отриманих у 2018 році, свідчать про достатність чинних граничних обсягів доходу.

Так, 216 тис. платників єдиного податку першої групи задекларували близько 16,8 млрд грн, що в середньому становить 77,7 тис. грн на одного підприємця.

602,2 тис. платників єдиного податку другої групи задекларували близько 327 млрд грн, що в середньому становить 543 тис. грн на одного підприємця.

При цьому 90 відс. платників єдиного податку другої групи задекларували доходи до 1 млн грн та лише 10 відс. – від 1 до 1,5 млн гривень.

460,3 тис. платників єдиного податку третьої групи (фізичні особи – підприємці) задекларували близько 328,3 млрд грн, що в середньому становить 713,3 тис. грн на одного підприємця.

При цьому 94 відс. платників єдиного податку третьої групи задекларували доходи до 3 млн грн, 2 відс. – від 3 до 4 млн грн та лише 4 відс. – від 4 млн гривень.

Збільшення граничних обсягів доходів для усіх груп платників єдиного податку надасть можливість значній частині діючих платників другої та третьої груп перейти на першу та другу групи відповідно.

Таким чином, реалізація норм законопроекту може призвести до зменшення надходжень єдиного податку до місцевих бюджетів у сумі понад 2,2 млрд гривень.

З огляду на викладене запропоноване збільшення розмірів граничних обсягів для фізичних осіб – підприємців платників єдиного податку не є доцільним, оскільки, враховуючи задекларовані обсяги, отримані діючими платниками єдиного податку, чинні обсяги доходів є достатніми для ведення діяльності.

Слід зазначити, що практика справляння єдиного податку платниками третьої групи як фізичними особами – підприємцями, так і юридичними особами свідчить про залучення цих платників до застосування схем ухилення від оподаткування. З огляду на зазначене підвищення граничного обсягу доходу до запропонованого розміру разом з наданням можливості перебувати на спрощеній системі оподаткування більшого кола суб'єктів господарювання призведе до поширення схем ухилення від оподаткування та відповідно зменшення надходжень до бюджетів.

Також законопроектом пропонується для першої групи платників єдиного податку встановити такі ставки єдиного податку:

0 відс. розміру прожиткового мінімуму щодо діяльності з надання побутових послуг населенню;

до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму щодо іншої діяльності, дозволеної для першої групи платників єдиного податку.

Відповідно до статті 293 Кодексу ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб – підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 Кодексу сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

При цьому місцеві ради обов'язково встановлюють єдиний податок та податок на майно (у частині транспортного податку та плати за землю).

Таким чином, запропонована нульова ставка єдиного податку для окремої категорії платників податків суперечить вимогам Кодексу та позбавляє права місцевих органів влади на встановлення розміру ставок місцевих податків (у частині єдиного податку) за власним рішенням.

Запропоновані зміни призведуть до зменшення надходжень єдиного податку до місцевих бюджетів на суму близько 140 – 150 млн грн на рік.

**Голова Державної
податкової служби України**

Сергій ВЕРЛАНОВ